

Nro. 20.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben, Kedden Mártziusnak 9-ik napján
1802-ik esztendőben.*

B é t s.

E' folyó hólnapnak 3-ikán, úgymint, az elmúlt szerdán esteli 5 órakor, néhai dicsőfféges emlékezetű II. Leopold Császár és Király hamvainak meg tisztelése végett, a' Császári udvari fő templomban vigiliák, a' következett napon, dél előtt 11 órakor exequiák tartattak, a' mellyekenn Császár és Császáiné ő Felségek, a' Fels. Királyi fő hertzegek, számos udvari tisztek által kísértetvén a' szomorú áhétatosság végbe vitelére meg jelen-
tenek.

*B. Wimmer Jakab Urat, Cs. Kir. Oberstert, a' Sz. István Apostoli Király Rendjének kis ke-
relztesét, azon sok rendbéli hasznos szolgálatjai-*

ra nézve, a' mellyekkel a' múlt hofzas Frantzia hábo ú alatt, mind a' Fels. uralkodó Ház, mind a' Német Birodalom eránt, az abban levő erös. ségeknek, leg nagyobb szükség idején, elegendő eleféggel lett meg töltések által, magát igen érdemelle tette, törvényes maradékival egyetemben Római Sz. Birodalombéli zászlós Bárová tenni méltoztatott Császár ö Felsége.

Német Ország.

A' Fels. Koppenhágai Kir. udvar a' Lübecki Püspökségnek saecularisatiótól leendő meg mentése végett, a' Berlini Kir. udvarnak egy pro memoriát adatott bé. Erre, és a' Fels. Angliai királynak, mint Braunschweig-Lüneburgi herczegnek az Osnabrücker's Hildesheimi Püspökségeknek, és a' Corveyi Apaturágnak meg tartások végett bé adott jegyzéseire, a' Berlini Kir. Udvar illy formán válaszolt:

„A' Fels. Pruffzai Király a' compensatio dologára nézve eleitől fogva abban az értelemben volt, hogy annak a' saecularisatio által kell végebe meani, következésképen az örökös herczegeknek és házaknak birtokait tellyefféggel arra fordítani nem lehet. De a' Lünevillei békeféggől, és több hasonló meg egygyezésekből, főt ezen dolog természetéből és végeből is olly principiumok folynak, a' mellyeket amavval, tudnillik a' Lünevillei békeféggel, szükségesképen öszve kell kapcsolni, és a' mellyektől ö Kir. Felsége semmi úton módon el nem áthat.“

„A' Német Orzági örökös házak közültsak azoknak lehet a' compensatióhoz juslok, a' kik a' Rénsz túlló partyának által engedése miatt birtokaikra's embereikre nézve valóféggel kárt vallottak. — Ezeken kívül a' Lünevillei békefégg 5 cikkelyének ereje, és más újabb egygyezés szerént, a' Toskánai nagy herczeg, Olasz Orzági Statu-

sainak, és az Orániai herczeget Hollandiai örökös méltóságának és jussainak el vesztéséért tökéletesen ki kell elégíteni. Ennek a' ki elégítésnek pedig az elvesztett esztendei tiszta jövedelemnek mértékéhez alkalmaztatottnak kell lenni."

„A' Német Birodalomnak jövendöbéli tsenedessege és allandósága azt kívánnyák, hogy ez a' dolog minél elebb lehet, el végződjön. Azért lehetetlen annak folyamátját e' vagy ama egyházi tartományban, valamelly magános és különös kivanságok, és fundamentom nélkül való jussok miatt meg akadályoztatni, a' mennyiben alig találhatik a' Német Birodalomban olly papi jószág, a' mellyhez e' vagy ama világi fejedelem jutt ne tarthatna és ne tartana."

„Ö Prussziai Felsége a' Bázeli békeségtől fogva, és így egész hét esztendő el forgása alatt, a' Rénus bal partyán lévő Statufsainak, a' más Hatalmanságoktól folytatott háborúnak következei miatt, tellyességgel semmi hasznokat nem vehette; e' mellett Német Országnek északi részét azon egész idő alatt a' háborúnak minden nyomorúságai és előre el nem látható ártalmas történetei ellen nagy részént tulajdon kárával védelmezte, 's az által a' veszedelemtől meg mentett Statufoknak háladatoságára magának igaz jutt szerzett. — Arra való nézve nem reményli Ö Kir. Felsége, hogy el vesztett Statufsainak ki pótoltságát, 's abból folyó jussait valaki vagy meg akadályoztatni, vagy hátráltatni kívánná, sőt inkább, a' köz jónak előmozdítására azon dolognak végződését maga is tellyes igyekezettel eszközleni fogja."

Az Amiensii Congressusról, és a' Német Országi saecularifatio, 's compensatio dolgáról, egy Rénus mellyéki közönséges levélben illyetén jegyzéft olvasunk: Könnyü dolog azt előre is ellátni, hogy a' Frantzia Respublica és Anglia közt

való definitiva békefőgnek kéz alá irással leendő meg erősítése a' békefőgnek tökéletes mértékben való meg nyeresére nem elegendő. — Sok idő kivántatik ahhoz, míglen egész tartományok, sőt magános személyek is azokhoz a' változásokhoz szoknak, a' mellyeket a' jelenvaló szoros környülállások szülni fognak. — A' Német Országban meg igirt compensatiót más hatalmasságok határozzák meg, az ez erant leendő alkudozásoknak holszas tartóságán senki sem tsudálkozhatik, ha jól meg fontollya, mennyi egymásba szőtt font dolgok fordulnak abban elő, 's melly nagy zürzavarral follyanak mindenek. — A' Berlini udvar Bavária, a' Toskánai N. herczeg 's az Orániai ház vesztefégeuek ki pótolása, a' papi Vél. Fejedelemségeknek meg hagyása, vagy el nyomása, egy szoval, az egész saecularisatió dolga számos tárgyakat hengeritenek ollyakat elő, a' mellyekben nem olly hamar, 's olly könnyen egyezhetnek meg egymás közt; de ha a' Német Orzági deputatiónak öszve kell gyűlni, még is mindenben meg kell egyezni, 's mindennek meg kell határozatódni.

Olasz Ország

Rómából Febr. 13-ikán. Néhai VI Pius Pápa holt testével hólnap után várják ide Monsignor Spinat. Annak által vételére a' Sz. Péter templomában nagy készülétek tétetődnek. Pápa Ő Szentsége négy belfő titoknokokat küldött eleibe. — Ki nem lehet mondani, a' mint az Olasz Orzági levelek hirdetik, melly nagy tiszteletadott a' meg boldogúlt Pápa hamvainak azokban a' helyfőgekben, a' mellyeken keresztül vitetett. — Három esztendővel ennekelötte, mint valamelly gonosztévő akként hurczoltatott ide 's tova. — Ekként szokott az idő, 's evvel együtt az emberi indulat is változni,

Florentziából Febr. 5. ik napján. I. Lajos kedves Királyunknak egészsége nagyon megváltozott, két héttel ennekelőtte igen kevésbe múlt, hogy meg nem holt. Most egy kevésbé jobban érzi magát, de hosszas életéhez magának sints remény-sége.

A' *Hetruriai* korona örökös herczeget, a' ki allig haladta meg a' két esztendő, a' *Florentziai* polgárokból álló királyi vadász sereg *Obersterévé* tette az atya, és a' múlt Jan. 22 ik napján, azon sereg forma ruhájába fel öltözve, a' tiszteknek bemutatatta. Ez az ifjú herczeg a' Király és Királyné közt állott azon alkalmatossággal, és minden azon seregbéli tiszteket kéz tsókolásra botsá-
tott magához.

Maylandból Febr. 15. ikén. Ezen Respublikának új kormányzékje, a' nemzeti palotában, a' tisztviseleknek, és számos népnek jelenlétében, a' maga hivatalyába tegnap iktatott bé. — Az itt fekvő katona őrizet a' nemzeti gárda seregnek egy osztalyával együtt, a' nagy piatzon gyüllött ölzve. — Dél után egy órakor az All-Præsidens polgár *Melzi*, a' Status Tanátstól, a' törvényhozó Corpustól, és a' kormányozó Commiissionak néhány tagjaitól, a' külfő dolgokra ügyelő minis-tertől, Fr. General *Murattól*, és a' Lyonban volt Consultának néhány tagjaitól kísirtetve, a' palota szálajába ment. Minekutánna a' nevezett Generál az első Præsidens *Bonaparte* decretumat el olvas-
ta volna, egy igen gyökeres orátiót mondott, mellyre a' törvénytevő Consulta képeben polgár *Fontana* felelt.

Polgár *Sommariva* a' kormányozó Commiissionak előülője, a' maga hivatalját le téven, az All-Præsidens polgár *Melzi* egy igen szép beszédet tartott, a' melly a' jelenvölt nézőknek örvende-ző kiáltások 's tapsolások által gyakran félbe szakasztatott. — A' bé iktatás után gazdag asztal teritetett, a' mellyben a' constitutionalis Hivata-

loknak nevezetesebb tagjai is részeseültenek. — Estére Generál *Murat* fényes bált adott. — Polgár *Melzi* azon este a' játék szinbe bé menvén, örvendetes tapsolással vétetett a' jelenvölt nézőktől.

* * *

Folytatása az Olasz Respublika Konstitutiójának.

XIII. Titulus. Azon Feleletről, mellyel a' közönséges tisztviselők tartoznak.

105) Tz. A' Kollégiumok és a' Cenzúratagjai, a' Kormányozószék Előülője, Vice Előülője, a' Status Tanácsának, a' Kormányozószék Tanácsának, a' Törvényhozó Gyűlésnek, az Orátorok kamarájának, 's a' kassáló Itélő széknek és Revisoriumnak tagjai, az ő hivatal béli foglalatosságaikra nézve, nintsenek semmi felelet alá vettelve. — 106) Tz. Személyes, vagy olyan büneikért pedig, a' mellyek nem veszik az ő hivatal béli foglalatosságaikból eredeteiket, kit-kit, az ő büneiket illető Itélőszékek eleibe küldenek azon Tanácsok, a' mellyekbe tartoznak. — 107) Tz. Kiki a' Ministerek között felelettel tartozik — 1)ször, a' Kormányozószéknek azon rendelkezéseikért, a' mellyeknek nevét aláírta — 2)szor a' törvénynek és a' közönséges adminisztrációt illető rendelkezések végre nem hajtásokért — 3)szor, az olyan magános rendelkezésekért, a' mellyek a' Konstitutióval és közönséges végzésekkel ellenkeznek — 4)szer, a' közönséges pénznek rosz helyre való fordításáért. — 108) Tz. A' Kormányozószéknek, az Orátorok Kamarájának, és a' Kassáló Itélőszéknek kötelellegek, hogy mindenik a' hozzá tartozó dolgokban, a' Konstitutióval ellenkező tselekedeteket, 's a' közönséges kiútsnek pazérlását, az Itélőszékek előtt elárul-

ja. Ha ezen beárulás felől, két Kollegiumok úgy fognak vélekedni, hogy megfontolásra méltó legyen: a' cenzúra eleibe küldik azt. — 109) Tz. A' cenzúra, megfontolván a' Kollégiumok vélekedését, megvizsgálja a' vádnak tárgyát, meghalgtja a' bizonyságokat, előhívhatja a' vádolttatott személyeket, 's ha a' vádat fundamentomosnak lenni találja, a' Revisorium eleibe küldi, mely is arra íteletet mondván, az után semmi apellálásnak és a' Kassáló Itélőszékhez való folyamadásnak nintsen helye. — 110) Tz. Akár milyen kimenetele legyen a' dolognak a' Revisorium előtt, már csak a' Cenzúrának ítélete is, melly szerént a' vádolttatott személy a' vádolttatásra méltónak lenni határozottatott, megfosztja őtet hivatalától, és alkalmatlannak teszi arra, hogy négy esztendőknél előtte közönséges hivatalt viselhesse. — 111) Tz. A' 108-dik és 109-dik cikkelyekben előadott beárulás módjain kívül, a' Cenzúra csak maga egyenesen is bejelentheti a' Kormányozó Széknél, hogy ez vagy amaz tisztviselő a' nemzet bizodalját elvesztette, vagy hogy a' közönséges kintset elvesztette. Tsakhogy ez a' bejelentés titkon esik. — 112) Tz. Ezen esetben a' Kormányozószék vagy leteszi hivatalából a' beárúttatott tisztviselőt, vagy pedig a' Kollégiumok eleibe terjeszteti követség által azokat az okokat, a' mellyeket arra indították, hogy a' Cenzúra vélekedésében ne értsen egygyet. — 113) A' Kollégiumok ha a' Kormányozószékkal egygy értelemben lesznek, fere teszik a' vádat: ha pedig a' Cenzúra vélekedését hagyják helybe, a' Kormányozószék követségét a' közlelbbi cenzúra eleibe bocsátják. — 114) Tz. Ha ez a' Cenzúra, két Kollégiumoknak egygyetértések szerént a' dolgot megvizsgálván, 's a' vádolttatott személyt és bizonyságokat meghalgtván, a' vádat fundamentomosnak lenni találja, a' Revisorium eleibe küldi azt,

zelt egy ágyúból az ellenségre. — Idővel Ex-Director *Barras* ajánlásából egy commandó biztatott ő reá, 's azóltától fogva, a' hadi szerentse szüntelen kedvezvén nékie, a' Frantzia Olasz Országi armadiának fő vezérjévé tétetődött, és eppen ekkor kezdődött az ő fényes pálya futása, a' mellyen nagy talentomai és a' szerentse által kifirtetvén, Oriasi lépésekkel futott előre. — Minden veszedelemtől, még attól a' pokolbéli alkotmánytól, avagy hordótól is meg menekedett, a' melly egyenesen az ő élete el fogyasztására gondoltatott vala ki. — Ennek valóságos okait soha senki se tanulhattya ki. — Ő mentette meg a' Frantzia Respublikát abból a' veszedelemből, a' mellybe azt az Ex-Directorok ejtették vala, 's ő állította fel azt a' rendet, a' melly által egy 30 millió lélekből álló nemzetnek sebei meg gyógyitattak.

Nagy Britannia

A' 13-ik Februáriusi Londoni közönséges levelek szerént, ebben a' népes királyi városban, a' házaknak 167 ezerre, a' lakosoknak 975 ezerre megy a' számok; és így az ott múlató idegenekkel együtt egy millióra bizonyosan reá megy Londonnak a' népessége. Ezen városon kívül, *Páris* és *Konstantzinápoly* leg népesebbek Európában, de egyik sints olly népes mint London. *Parisban* 600000-re, *Konstantzinápolyban* 700000 re tétetődik a' lakosok száma.

Abban az órációban, a' mellyet a' *Wighsnek* (az antiministerialis résznek) utolsó gyűlésében *Fox* úr mondott vala, a' többi közt így szólott: „A' mióta a' köztetek való beszédre utól szor szerentsem vala, meg lett a' békeiség. Néhány személyek azt állatták, hogy én ezen a' történeten felette örvendettem. Annyi ebből igaz, hogy az én azon való örömem tettetés nélkül va

ló volt. Tudniillik úgy gondolkoztam, hogy a' békelesség, a' szerentsétlen és politicával ellenkező háborúnál mindenkor jobb legyen. Továbbá azt hányták szememre, hogy én felette örültem volna azon, hogy a' háborúnak kívánt vége nem jön. Azt mondtam, sőt most is azt mondom, örvendek, hogy annak a' háborúnak, a' melly a' Burboniai háznak Királyi székbe, a' Frantzia nemzet akarata ellen leendő vissza helyhezteséséért kezdődött, kívánt vége nem lehetett. — De a' káros bekelességnek meg létén soha sem örvendettem; sőt inkább nagyon sajnálom, hogy Anglia meg aláztatott, hogy mi a' mi Európába való minden bé folyásunkat el vesztettük, és hogy minden tekintetünk meg homályosítatott. — A' Frantziákkal való utolsó háborúnak, az északi Amerikai ellen viselt háborúval, nagy egyenlősége volt. Akkor is örvendettem, de nem azon, hogy 13 tartományból álló coloniainkat el vesztettük, hanem hogy új adót azokra vetni szerentsénk nem volt. Akkor is csak azt gondoltam, jobb Amérikanak birtókától meg folytattatnunk, mint azt a' szabadság karával meg tartanunk. Azon principumból szegeztem én annak a' háborúnak ellenébe magamat, a' melly olly feltétellel kezdődött, hogy olly kórmány adattassék a' Frantzia nemzetnek, a' melly ennek akarataival ellenkezett."

Londonból, Februar. 16 ikán. Egy élő ember sem emlékezhetik arra, hogy annyi szerentsétlenség történt volna a' mi tengeri partjaink körül, mint az el múlt télen. Azoknak a' különböző rangú hajóinknak, a' mellyek a' rettentő tengeri szélveszek miatt, vagy hajó törést szenvedtek, vagy a' mélységes vizek örvényeitől el nyelettek, 400 ra tétetődik a' számok. — Minthogy a' mi kikötő helyünk az ide jövő számos hajókat bé nem foghatyák, el végeztetett, hogy az jóval meg szaporitassék, a' melly végre 50000 font

sterlinget kívánnak a' Parlamentomtól segítségül a' mi előjáróink, kétség kívül meg is nyelik. —

Helvétziai Respublika.

Bernából Febr. 22-dikén. A' mi Tanátsunk minden nap a' financiáról, Wallizerlandról, és az új Constitutióról tanátskozik. — Frantzia Generál *Lecourbe* tegnap utazott itt keresztül Wallizerlandba. Rövid idő múlva újabb friss Fr. seregek marsiroznak bé Helvétziába, mellyről az itt lévő Frantzia követ polgar *Verninac* is jelentést tett már a' mi Senatusunknak. — Ezen hólnapnak 16 ikát követett éjjel a' *Sarrazi* kastélyt *Lausannától* nem messze, be törték a' rossz emberek, és az ott lévő leveles tárból sok fontos Statust illető irásokat ki loptak. Nagy lármát csinált ez a' történet, és mingyárt akkor utánnok jártak a' tolvajoknak.

Polgar *Lescot* igen tudós Frantzia Inzsinör, a' ki a' *Simplon* hegyén lévő utat készítette, azon sok és nyomorúságos munkának, a' mellyet ő telenek idején azon magas hegynek tetején végbe vitett, végtére maga is áldozatjává lön. — Egy tudós utazó, a' ki a' múlt Decemberben, azon Helvétzia és Piemont közt fekvő nagy hegyen keresztül utázni akart, de a' nagy havak miatt annak tetején lévő klastromban hat hetekig múlatni kényszerített, illy meg tartásra méltó jegyzést adott arról ki, hogy az ott lakó jóltévő papok sok kutyákat tartanak, de nem azért mint-ha a' tolvájoktól félnének, hanem hogy azokat az utasokat, a' kik a' nagy havak miatt az utakat el téveszethetnék, fel kerestessék, 's magokhoz vezettesseék. Illyenkor tehát azoknak a' lántzon tartott, és a' másokkal való jótételre szoktatott állatoknak egy egy kosárkát kötnek nyakaikba, 's azokba egy darab kenyéret, sajtot 's egy üveg

pálinkát tesznek, és szabadon bortsátják. Az ebek leg ottan széllyel futván szüntelen ugatnak, 's úgy nyomozzák az el tévelyedett embereket. Ezek is halván az eb ugatást, magokhoz hívják azokat, és erejeknek meg frissítésére, a' kosarakban lévő elédelt és italt magokhoz veszik. Ha a' ki küldetett kutya senkire sem talál, azon módon viszik a' nyakokba kötött kosarakat vissza, a' mint el vitték. — A' fent említett tudós utazó azt írja, hogy azon négy hetek alatt, míg ő azon klastromban mulatott, egy nap sem telt el, a' melylyen azok a' jóltévő ebek egy két el teveledett utast oda ne vittek volna. — Ebben a' klastromban mulatott egynéhány napig a' Frantzia Fő Conzul *Bonaparte* is akkor, midőn a' maga armadiáját a' Marengói ütközet előtt Olaszországba azon a' hegyen bé vezette volna. Az ott lakó szerzetesek, most is nagy ditsirettel emlékeznek felőle, 's tellyes reményfégyben vagynak az eránt, hogy ő a' nékiek tett igireteket bizonyosan bé tellyesíti.

Magyar Ország.

Neograd Vármegyéből Februar. 24-dik napján. Nemes Vármegyénkben fekvő mező városban, *Lossontzon*, illy szörnyű dolog történt ezen folyó hólnapnak hatodikán. Egy oda való lakatos mester ember, mintegy 12 elztendős fiával együtt rühös lévén, esmérős komja asszonyának panaszkodott. Ez a' dolgot meg nevetvén, olly orvosló irtet igirt komjának, a' mellyel való külső élés által mind ő maga, mind a' fia azon alkalmatlan nyavalyától bizonyossan meg szabadulnának. A' lakatos kedves komja asszonyának nemes ajánlását meg hálálván kérését meg kettőztette, 's egyszersmind visszanoló szolgálatját igirte. A' vén kofák akademiájában tanult orvos asszony azonnal haza menvén, fia által, férje nevével, (de

a' ki arról semmit sem tudott) az oda való Apatikából hat lat arsenicumot, az az, eger maszlagot hozatott, azt négy ittze borban meg főzette, és hogy a' lakatosné férje és fia testét, egyszer vagy kétszer avval meg kenne, parancsolta. Végbe is vitte jó szándékból ez a' szegény asszony komja asszonyának hagyását; de allig végzette el a' férje testének meg kenését, a' midőn ez szörnyü kinoktól körül vétetven el ájúlt, a' mellyen a' felesége meg ijedvén, az orvosló asszonyhoz firva ment panaszolkodni; de ez akkor is magát el nevetvén így szólott, hogy az úgy szokott lenni, a' rosszat rosszal kell el üzni, és még egyszer meg kell kenni. Fogatta is komja asszonya szavát, és másodszor nemcsak a' férjének, hanem a' fiának testét is meg kente. De mi lett a' következése? Azokat a' szörnyü kinokat, a' mellyeket bóldogtalan férje és fia szenvedtek, nemhogy le írni, de képzelní sem lehet elegendőképpen; a' gyermek kezeit, és ágya takaróját rágtá kinnyában, mind a' kettőnek a' teste meg feketedett, a' gyermek egyszermind hólyagokkal bé boritatott, 's egész bőre le hámlott. Ezeknek szemlelésekre este felé azon városban lévő Vármegye egyik Physicusához folyamodott, a' ki el is ment házához, és a' veszedelemhez képest, a' leg alkalmatosabb eszközökkel látott a' szerentsétlenséghez; de minden iparkodása, 's munkája halzontalan vólt, mivel a' méreg testekbe már annyira bé hatott, hogy sziveket és tüdejeket által járta, meg feketítette, meg lyuggatta, a' mint ezt, más nap étzaka lett kinos ki mulások után, testeknek felnyitásokkal nyilván látni lehetett.

Ezen szerentsétlen és igen szomorú történetből, következő tanúfágokat lehet ki húzni 1) hogy az olly személyekre, a' kik az orvositudományt illendőképen nem tanúltak, lenki a' leg

együgyübb nyavalyában se bizza magát. — 2) hogy az ilyen személyeknek az orvoslást kemény büntetés alatt meg kell tiltani 3) hogy az illy mérges eszközök, a' rendes Orvosokon kívül, senkinek az Apatikákból ki ne adattassanak, mivel, ha nem rosz fel tételből, de, a' mint sok szomorú példák bizonyittják, történetből is sok szerentsétlenség szokott az illy mérges eszközökkel esni.

* * *

Hármadszori Híraddás.

Meg győződött lévén arról, hogy kivált Magyar országon és a' hozzá tsatoltatva lévő részekben nem kevesen találtaffanak olyanok, a' kik a' Kereskedés és Tserélés Törvényéről (de Jure Commerciali et Cambiali) valamely déák nyelven írott munkát olvasni kívánnának; ezen Törvénynek már több nemzetek által bé vétetet fundamentomait, némely ugyan ezen tárgyról beszéllő íróknak példáikat követvén, két Kötetekben; (mellyeknek egyike a' Kereskedés, másika a' Tserélés Törvényt foglalja magában) ös-sze szedvén, 's a' déák nyelvre által tévén, világ eleibe botsátani, magamban fel tettem; 's már a' Tserélés Törvényéről való Kötetet, minthogy az idők környülállásai ennek előre lejedő ki botsáttatását javasolták, ilyen tizim alatt: *Tractatus de Jure Cambiali juxta præstabilita apud plerasque Gentes principia elaboratus, per Stephanum Rosenman Agentem Hungarico Aulicum, valósággal nyomtató sajtó alá is adtam, a' melly leg feljebb is a' jövő Május végéig kész leszen.*

Hogy pedig egy részről a' nyomtatás minéműségét 's mennyiségét annál bizonyosabban meghatározhattam, más részről pedig hogy az utánna

nyomtatók ragadózálokat is megelőzhessem : kén-
telen is az előfizetés útját kell követnem. Az e-
lőrefizető uraknak 3 Rh. Forintokért adom a' két
kötetet, kérvén egyúzersmind, hogy ezen előfize-
tést leg feljebb Május végéig, hozzám Bétsbe *frán-*
kon fel küldeni ne terhelteffenek. Azonközben,
hogy minden kétségeskedes el hárittódjék , sza-
badságában fog kinekkinek állani, hogy a' meg-
határozott summát, tettzése szerént, akár a' meg-
határozott idő pont előtt le tegye, vagy pedig
akkor, mikor az első Kötetet, a' melly nem kü-
lömben, hanem tsak mind két Kötetek árának a'
3 Rh. Forintoknak le fizetődesekkór adattatik ál-
tal, kezéhez veszi, fizesse le : de a' melly esetben
szükséges képpen meg kívántatik, hogy magát,
az előfizetők közzé tartózái, aláírás, az az, vagy
hozzám küldendő levél által, vagy pedig más
akár melly egyéb módon , ki nyilatkoztassák ;
minden esetben meg kívántatik pedig el múlha-
tatlanúl, hogy nékem kiki megírja, hogy nyom-
tatványait hol akarja kezéhez venni, hogy azok-
nak oda lejendő szállittatások iránt idejében szük-
séges rendeléseket tehessék. — Utóljára meg kell
jegyezni, hogy én a' magam költségemen , tsak
Pozsonba, Győrbe, Pestre, Ujvidékre , Elzekerre ,
Debretzenbe, N. Váradra, Kassára, Pétsre, Nagy
Szombatba, Schelmetzre, Eperjesre, Temesvárra,
Sopronba, Komáromba, Zágrábra, Károlyvárra
és Szebenbe , fogom a' nyomtatványokat le kül-
deni, és annak idejében hírül adni, hogy a' ne-
vezett városokban kinél találhassák meg az előfi-
zetők a' nyomtatványokat: a' hol egyúzersmind
azok is, a' kik tsak neveiket irták fel, ígéreték
szerént mind a' két Kötetnek arrát le tehetik.

Béts, Fébr. 19-dikén 1802.

Rosenman.

D. D. S.